

ОЦІНКА ЯКОСТІ ОСВІТИ РОБОТОДАВЦЯМИ

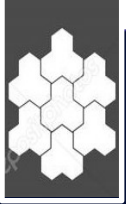
ОП 051 МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	3
МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	4
СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ОПИТАНИХ	5
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	6
ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ОП	10
ПЕРЕВАГИ ОП	20
НЕДОЛІКИ ОП	21
ПРОПОЗИЦІЇ СТЕЙКХОЛДЕРІВ	22
РЕКОМЕНДАЦІЇ	23

ГЕНЕРАЛЬНА СУКУПНІСТЬ:
роботодавці, які співпрацюють з
економічним факультетом ОП
Міжнародна економіка

**ВИБІРКОВА
СУКУПНІСТЬ: 11**
респондентів

**ТЕРМІН ПРОВЕДЕННЯ
ДОСЛІДЖЕННЯ:**
вересень 2021

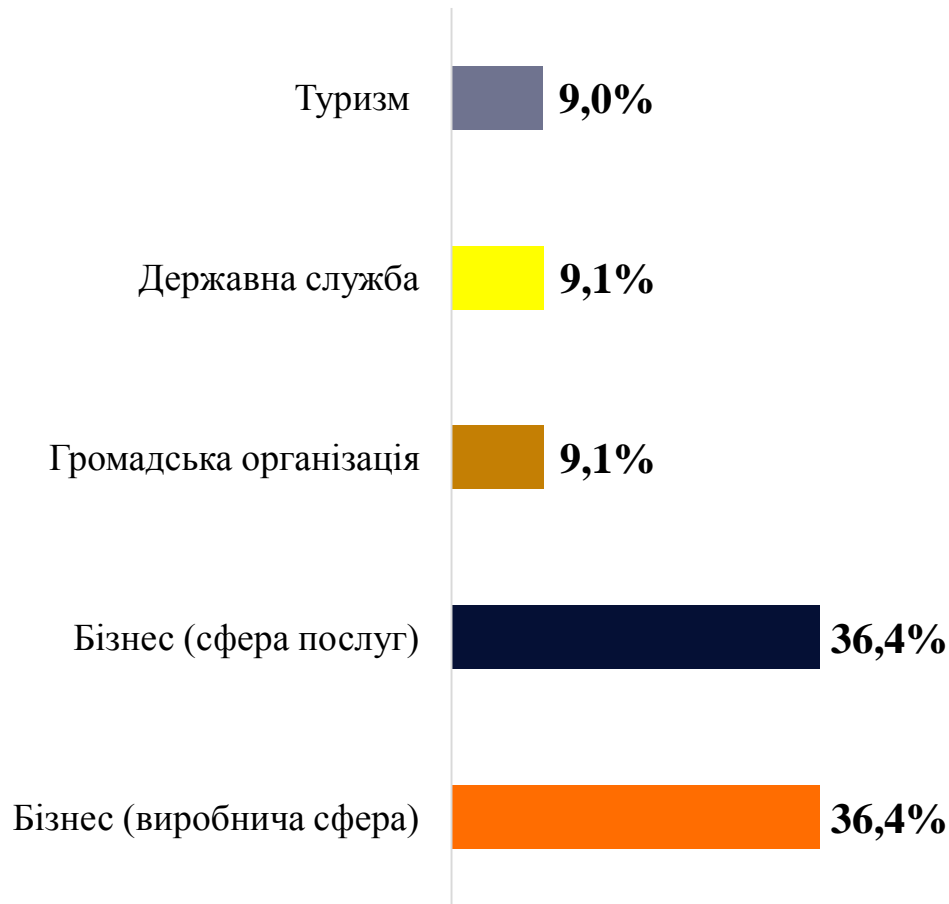
ТИП ВИБІРКИ: вибірка
основного масиву

МЕТОД ЗБОРУ ДАНИХ:
опитування по заданій
формалізованій анкеті
(Google form)

СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНА СТРУКТУРА ОПИТАНИХ

Сфера діяльності роботодавців, %

Назви організацій

Запорізька торгово-промислова палата
Запорізький обласний союз промисловців і підприємців (роботодавців) «Потенціал»
ПрАТ "Запоріжабразив"
ТОВ "Запорізький механічний завод"
ТОВ "Запорізький тепловозремонтний завод"
ТОВ "Зевс"
ТОВ "ТОРГОВИЙ БУДИНОК "АГРОДОМ"
ТОВ ТАРА
Управління зовнішніх зносин та зовнішньоекономічної діяльності Запорізької ОДА
ФОП Оболадзе Лілія Нугзарівна (туристична агенція Hello World)

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

90,9% опитаних роботодавців указали, що залучалися до розробки чи перегляду освітньої програми. Те, що їхні пропозиції враховувалися при підготовці, перегляді й обговоренні ОП, зазначили стільки ж респондентів (**по цим питанням поєднано позиції «так» і «швидше так»*), решта, за цим питанням дали негативну відповідь.

90,9% опитаних вважають, що в освітній програмі враховано тенденції розвитку ринку праці (**поєднано позиції враховано «повною мірою» та «швидше враховано»*).

Конкурентоздатність ОП, на думку роботодавців, зумовлена такими чинниками: *актуальність компетенцій програми та інформації, що викладається; практична зорієнтованість, охоплення всіх аспектів підготовки економістів; відповідність сучасним реаліям ринку праці; надання здобувачам необхідних знань та практичних навичок для подальшого працевлаштування; формування у здобувачів самостійності та креативності; інтегральність.*

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Серед компетентностей, якими на думку роботодавців має оволодіти випускник освітньої програми, зазначені: *високий рівень знання іноземних мов; здатність до самоосвіти та швидкого засвоєння інформації; базові навички діловодства; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, уміння генерувати нові ідеї; навички роботи в команді та застосування проєктного підходу; навички цифровізації в спілкуванні, документообігу, вимірюванні результатів; здатність використовувати теоретичні знання на практиці; самостійність у прийнятті рішень і розв'язанні задач професійного характеру; здатність до високоефективної комунікації; здатність до розв'язання комплексних економіко-управлінських задач, у тому числі і міжнародного характеру; знання нормативної бази, навички ділового спілкування; знання основ зовнішньоекономічної діяльності, митної справи; дисципліна та самоконтроль; відповідальність, володіння часом та вмінням виставляти пріоритети в роботі.*

На питання, які додаткові дисципліни слід запровадити в межах освітньої програми, для формування зазначених компетентностей, частина роботодавців запропонували такі дисципліни: *1) англійська мова під час ведення переговорів; Англійська мова професійного спрямування; Ділова англійська мова; 2) митна справа (декларування і митне оформлення товарів і вантажів); 3) вирішення комерційних суперечок (*відкрите питання подано перші три варіанти, що мали найбільшу кількість згадувань).*

90,9% опитаних указали, що випускники освітньої програми працюють чи працювали в їхній установі/підприємстві/організації.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

На питання, чи є суттєвим розрив між теорією та практикою під час навчання за освітньою програмою, 73,6% опитаних відповіли, що не вважають його суттєвим та ще 9,1% – вагалися з відповіддю, решта (17,3%) – вважають його суттєвим.

Усі опитані роботодавці погодилися з тим, що **факультет (кафедра) активно взаємодіє і співпрацює з роботодавцями** (*тут поєднано позиції «повністю згоден» і «згоден»).

Серед основних форм співпраці з факультетом (кафедрою) роботодавці назвали: *надання баз практики; організація та участь у спільних конференціях та інших наукових заходах; залучення до проведення лекційних занять, майстер-класів, дискусій; обговорення ОП; зустрічі з НПП та здобувачами для обміну досвідом; консультування/консультації; працевлаштування здобувачів; участь у ЕК.*

100,0% опитаних указали, що задоволені результатами співпраці з факультетом (кафедрою) в цілому.

Серед ресурсів, які опитані роботодавці могли б надати здобувачам чи викладачам освітньої програми з метою підвищення якості навчання, названі такі: *консультації; інформаційні ресурси; бази практики; участь у міжнародних зустрічах з делегаціями іноземних країн; залучення до підготовки конгресно-виставкових заходів із міжнародною участю; проведення стажувань і підвищення кваліфікації; можливість побачити роботу туристичного агентства зсередини, ознайомити з документами, що використовуються при оформленні договорів, познайомити з внутрішнім туризмом; участь в обговоренні освітніх програм; приклади зовнішньоекономічних контрактів, документів на здійснення імпорту/експорту.*

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Основними перевагами освітньої програми роботодавці назвали: *практичну спрямованість; універсальність; гнучкість, інтегральність, креативність; активне використання інтерактивних методів навчання (кейс методика, ситуаційне навчання, лекції та семінари дискусії, рольові ігри), що сприяє творчо-професійному розвитку студентів; пристосованість до сучасних реалій бізнесу; надання здобувачам знань та базових навичок для майбутньої діяльності; забезпечення підготовки всесторонньо розвиненого фахівця в сфері міжнародної економіки.*

При визначенні недоліків освітньої програми частина респондентів відповіли, що вони відсутні. Однак були висловлені окремі думки: *необхідно більше мовної практики з іноземної мови; недостатнє ознайомлення зі зразками документів ЗЕД (контракти, інвойси, специфікації, вантажні митні декларації, сертифікати походження товару, поліси страхування вантажу та інше); мало практичних навичок; теоретизований підхід у викладанні.*

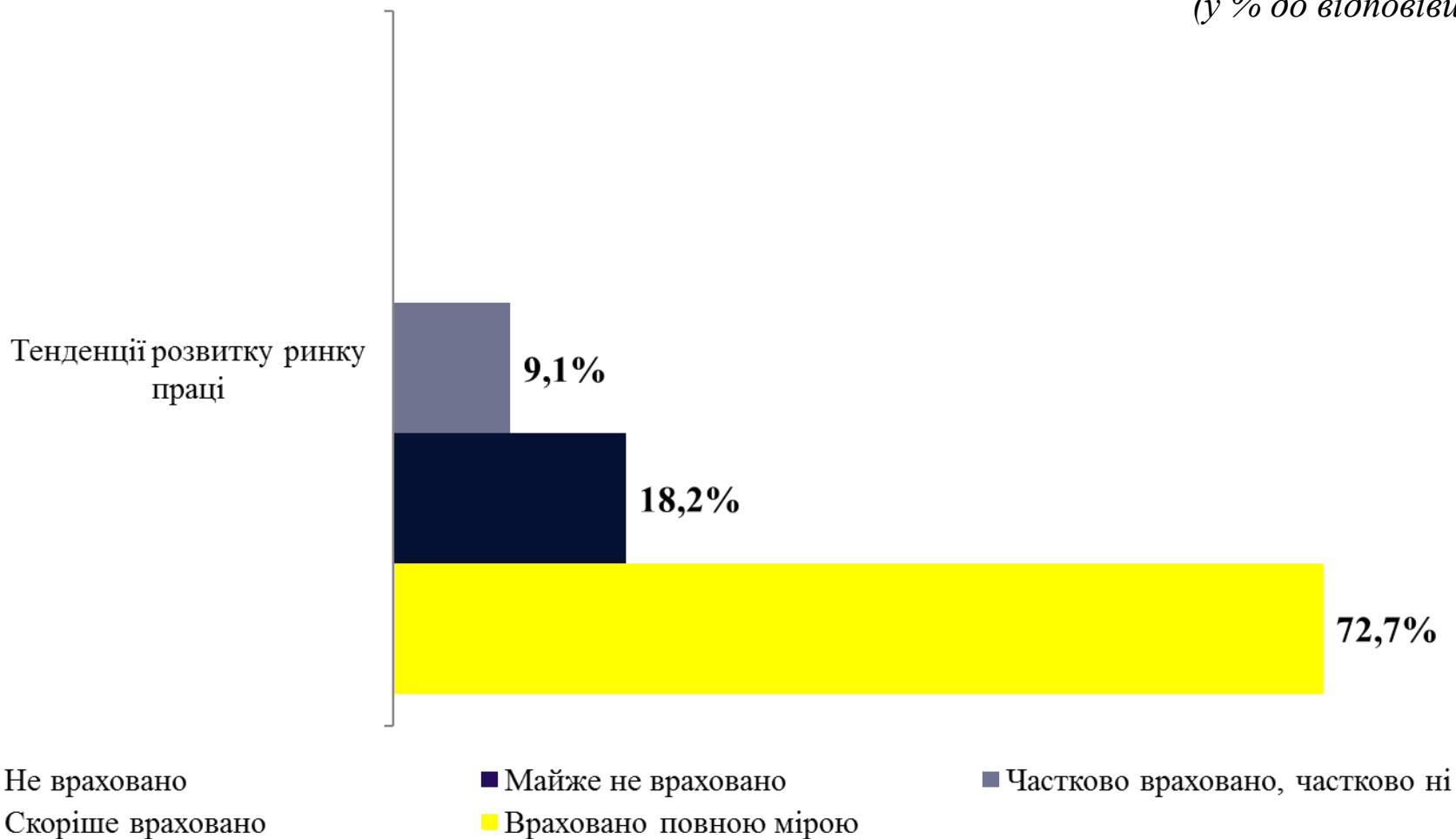
Серед побажань щодо покращення освітньої програми було зазначено: *збільшити обсяг англійської мови; більше уваги приділяти практиці і покращувати практичну підготовку; проводити зустрічі студентів із професіоналами у певних галузях, щоб обмінювались своїм досвідом та успіхом; варто збільшити кількість групових проєктів, що забезпечить розвиток у студентів умінь і навичок «командної гри»; вивчення економічних процесів через призму сучасних тенденцій та підходів до розвитку економіки; робити акцент на здобуття практичних навичок більше, ніж на теоретичні знання.*

Будь-ласка, дайте відповідь на питання
(у % до відповілих)

ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ОП МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

Оцініть, будь-ласка, за шкалою від 1 до 5, (де 1 – не враховано, а 5 – враховано повною мірою) наскільки в ОП враховано:
(у % до відповістих)

Що, на Вашу думку, зумовлює конкурентоздатність ОП? (відкрите запитання, кількість згадувань)

Актуальність компетенцій програми; наголос на універсальності та креативності	2
Актуальність інформації, яка викладається	2
Практична зорієнтованість, охоплення всіх аспектів підготовки економістів, врахування сучасних компетенцій випускників, здатність до самостійності, креативності	2
Дисципліни, що дають студентам бути універсалами та професіоналами вже на початкових етапах працевлаштування	1
Її відповідність сучасним реаліям ринку праці, здатність надати усі необхідні знання та практичні навички студенту для подальшої роботи	1
Інтегральність та відповідність вимогам ринку праці	1
Надання студентам не тільки класичної освітньої програми, але й аналіз та вивчення сучасних тенденцій розвитку сфер діяльності у розрізі досліджуваних предметів.	1
Направленість на розв'язування складних спеціалізованих задач та практичних завдань у сфері міжнародної економіки	1
Різноманітність якісних напрямків фахової підготовки	1

Якими компетентностями, на Вашу думку, має володіти випускник освітньої програми, для того, щоб отримати роботу у Вашій установі/підприємстві/організації?
(відкрите запитання, кількість згадувань)

Знання іноземних мов; знання іноземних мов для використання першоджерел інформації; середній та вище середнього рівень знання англійської мови (якщо ми говоримо про ЗЕД, але ці навички не завадять у будь-якій сфері), високий рівень знання іноземних мов	6
Здатність швидко засвоювати інформацію; широкий кругозір; наполегливість і посидючість; здатність до самоосвіти; здатність до підвищення професійного рівня	2
Базові навички діловодства, здатність до навчання, дисципліна та самоконтроль	1
Робота в команді, проєктний підхід, навички цифровізації в спілкуванні, документообігу, вимірюванні результатів	1
Відповідальність, володіння часом та вмінням виставляти пріоритети в роботі, проводити аналіз серед конкурентів, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, вміння генерувати нові ідеї.	1
Здатність використовувати теоретичні знання на практиці. Самостійність в прийнятті рішень і розв'язанні задач професійного характеру. Здатність отримувати й ефективно опрацьовувати інформацію. Здатність до високоефективної комунікації	1
Здатність до розв'язання комплексних економіко-управлінських задач міжнародного характеру	1
Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення; здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально економічних наслідків; здатність до проведення аналітичної роботи щодо виявлення напрямів удосконалення міжнародної економічної діяльності	1
Знання нормативної бази, навички ділового спілкування	1
Знання основ зовнішньоекономічної діяльності, митної справи	1
Чітке розуміння світових економічних процесів, можливість робити висновки із поточної ринкової ситуації	1

Які додаткові дисципліни, на Вашу думку, слід запровадити в межах ОП для формування зазначених компетентностей?

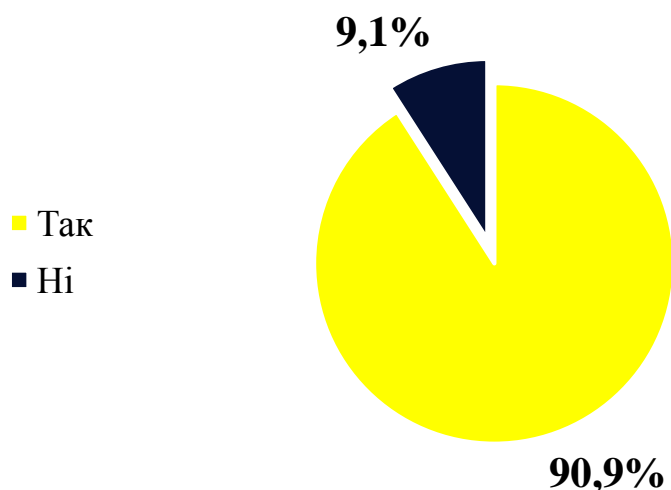
(відкрите запитання, кількість згадувань)

Англійська мова (практичне вміння проведення переговорів); Англійська мова професійного спрямування; Ділова англійська мова; більш поглиблене вивчення іноземних мов	7
Митна справа (декларування і митне оформлення товарів і вантажів)	4
Тверді знання і розуміння Інкотермс	2
Вирішення комерційних суперечок	2
Етика ділового спілкування	1
Зовнішні ринки	1
Менеджмент ЗЕД (більш детально розглянути процес встановлення взаємовідносин, складання угод, здійснення фінансових операцій, процес імпорту/експорту)	1
Міжнародний маркетинг	1
Економічна безпека	1
Антикризове управління	1
Введення дискусій та переговорів	1
Фінансова грамотність	1
Управління часом	1

ОЦІНКА ПРАКТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ НАВЧАННЯ НА ОП МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

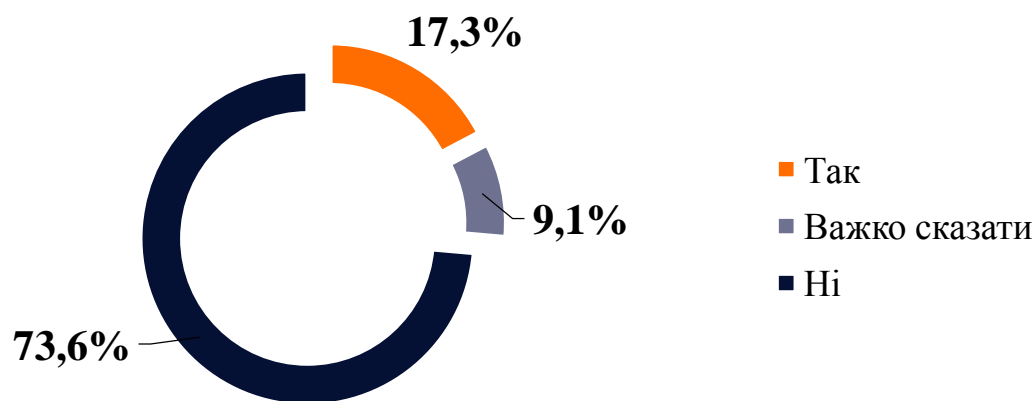
**Чи працюють/працювали випускники освітньої програми (спеціальності) у Вашій
установі/підприємстві/організації?**

(у % до відповілих)

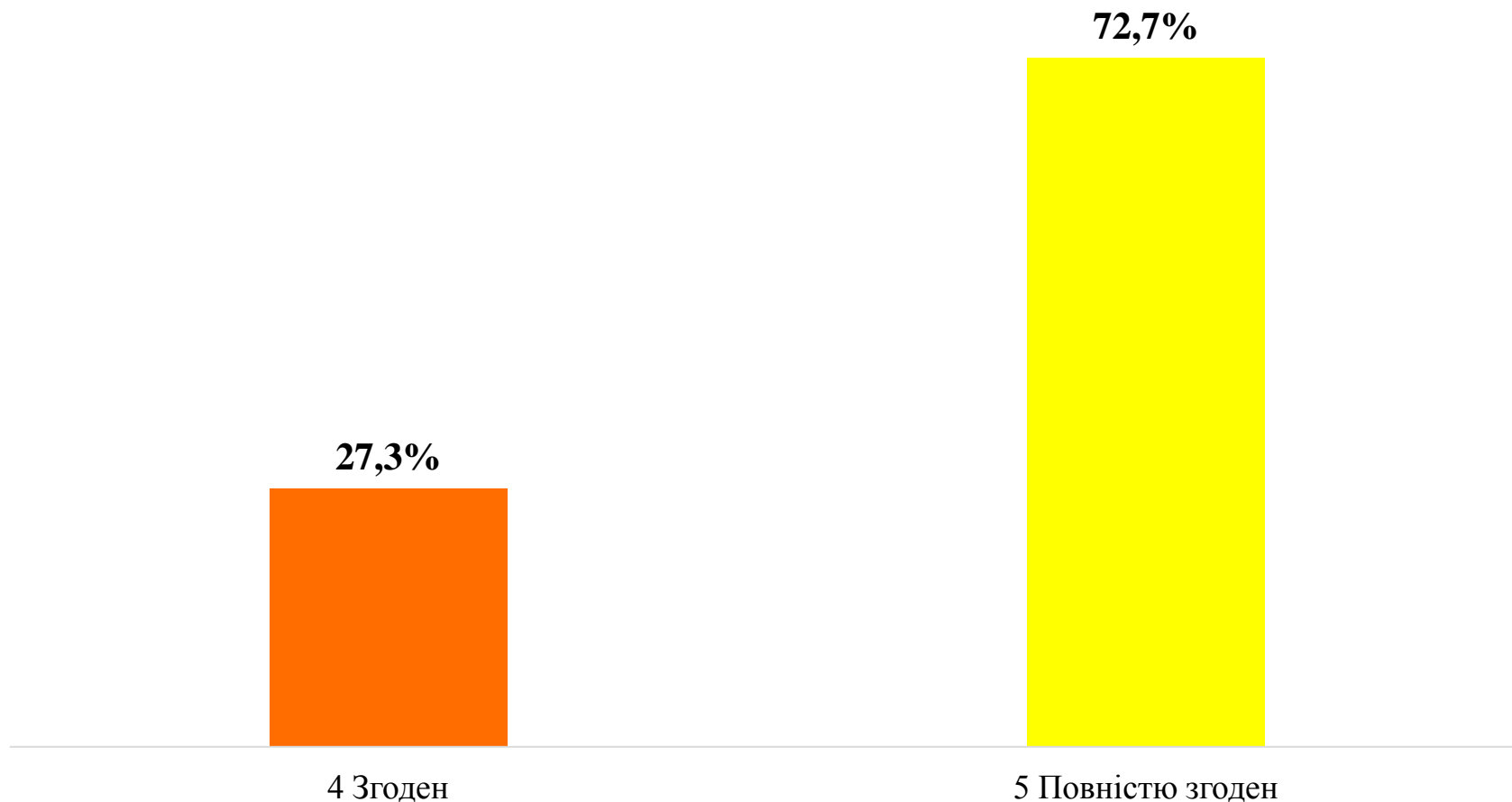
**Як Ви вважаєте чи суттєвим є розрив між теорією та практикою під час навчання
на ОП?**

(у % до відповілих)

СПІВПРАЦЯ З КАФЕДРОЮ (ФАКУЛЬТЕТОМ)

Факультет (кафедра) активно взаємодіє і співпрацює з роботодавцями
(у % до відповілих)

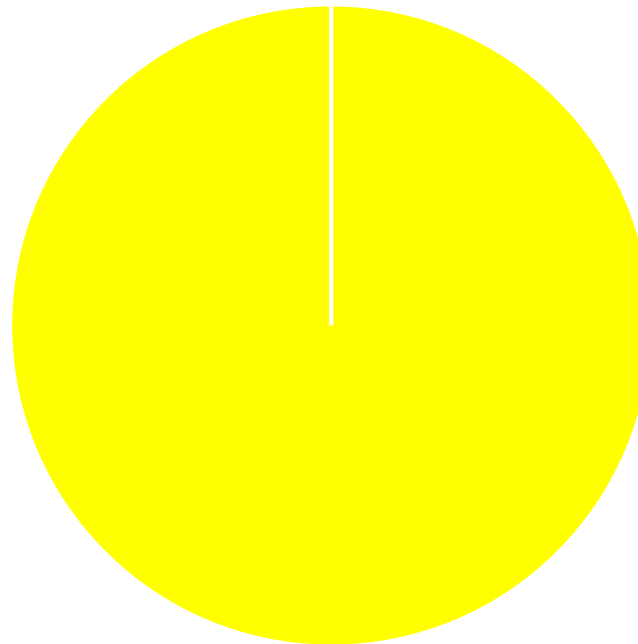
СПІВПРАЦЯ З КАФЕДРОЮ (ФАКУЛЬТЕТОМ)

Укажіть, будь-ласка, якими є форми Вашої співпраці як роботодавця з факультетом (кафедрою)

(відкрите запитання, кількість згадувань)

База практики	6
Голова ЕК	1
Участь у конференціях	5
Участь у круглих столах	2
Залучення до проведення лекційних занять та майстер-класів, дискусій	2
Участь у спільних заходах (семінари, тренінги), обговорення сучасних економічних трендів	1
Беремо участь в обговоренні освітньої програми, долучаємося до освітнього процесу у формі консультацій, зустрічей зі студентами	1
Запрошення до співпраці зі студентами, обмін досвідом	1
Участь в заходах, організованих управлінням	1
Студенти університету проходили практику, де їм вдалось повністю ознайомитись зі специфікою роботи в туристичній галузі	1
Участь у конференціях по обговоренню покращень у взаємодії факультету та роботодавців. Працевлаштування студентів.	1
Консультавання	1

Укажіть, будь-ласка, чи задоволені Ви результатами співпраці з факультетом (кафедрою) в цілому?
(у % до відповілих)

100,0%

■ Так ■ Скоріше так ■ Важко відповісти ■ Скоріше ні ■ Ні

ЗАЛУЧЕННЯ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ НА ОП МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

Укажіть, будь-ласка, які ресурси Ви могли б надати здобувачам чи викладачам освітньої програми з метою підвищення якості навчання?
(відкрите запитання, кількість згадувань)

Консультування	5
Інформаційні ресурси	5
База практики	2
Для знання нормативних документів: MD Office	1
Участь у міжнародних зустрічах з делегаціями іноземних країн, залучення до підготовки конгресно-виставкових заходів із міжнародною участю, проведення стажувань і підвищення кваліфікації	1
Можливість побачити роботу туристичного агентства зсередини, ознайомити з документами, що використовуються при оформленні договорів, познайомити з внутрішнім туризмом. Таким чином допомогти скласти програму під реалії роботи у сфері туризму	1
Прийняття участі в обговоренні освітніх програм	1
Приклади зовнішньоекономічних контрактів, документів на здійснення імпорту/експорту	1

Які переваги, на Ваш погляд, має освітня програма?

(відкрите запитання, кількість згадувань)

Практична зорієнтованість	4
Універсальність	1
Гнучкість, інтегральність, креативність	1
Активне використання інтерактивних методів навчання (кейс методика, ситуаційне навчання, лекції та семінари дискусії, рольові ігри), що сприяє творчо-професійному розвитку студентів	1
Використання інноваційних підходів до підготовки майбутніх фахівців з міжнародної економіки.	1
Вона пристосована до сучасних реалій бізнесу	1
Можливість набути професійних кваліфікацій, університет дає фундаментальні знання, вчить правильно ставити цілі	1
Надання студентам знань та базових навичок для майбутньої діяльності	1
Освітня програма надає достатньо теоретичних знань для подальшої роботи на підприємстві	1
Підготовка всесторонньо розвиненого фахівця в сфері міжнародної економіки	1

Які недоліки, на Ваш погляд, має освітня програма?

(відкрите запитання, кількість згадувань)

Хотілося більше мовної практики; замало англійської мови	5
Недостатнє ознайомлення зі зразками документів ЗЕД (контракти, інвойси, специфікації, вантажні митні декларації, сертифікати походження товару, поліси страхування вантажу та інше)	2
Багато теорії, надається мало практичних навичок, які згодом дійсно можуть допомогти при працевлаштування, певна інформація не була актуальною	2
Теоретизований підхід у вивченні динамічних процесів економіки, що ускладнює розуміння її в цілому та роботу майбутніх спеціалістів у сферах економіки зокрема	1
Несуттєві; немає	2

Які Ви маєте побажання щодо покращення освітньої програми? (відкрите запитання, кількість згадувань)

Збільшити обсяг англійської мови	7
Більше уваги приділяти практиці, проводити зустрічі студентів з професіоналами у певних галузях, щоб обмінювались своїм досвідом та успіхом	1
Варто збільшити кількість групових проєктів, що забезпечить розвиток у студентів умінь і навичок «командної гри»	1
Вивчення економічних процесів через призму сучасних тенденцій та підходів до розвитку економіки	1
Терміни і важливість виробничих практик	1
Робити акцент на здобуття практичних навичок більше, ніж на теоретичні знання	1
Бажаю надалі розвиватися	1

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Варто посилити співпрацю з роботодавцями щодо:

1. Залучення їх до роботи по забезпеченню якості навчання на ОП (можливо, у вигляді регулярних опитувань чи консультацій).
2. Урахування побажань роботодавців щодо формування необхідних компетентностей у здобувачів.
3. При оновленні чи перегляді змісту ОП, урахувати побажання роботодавців щодо переліку дисциплін.